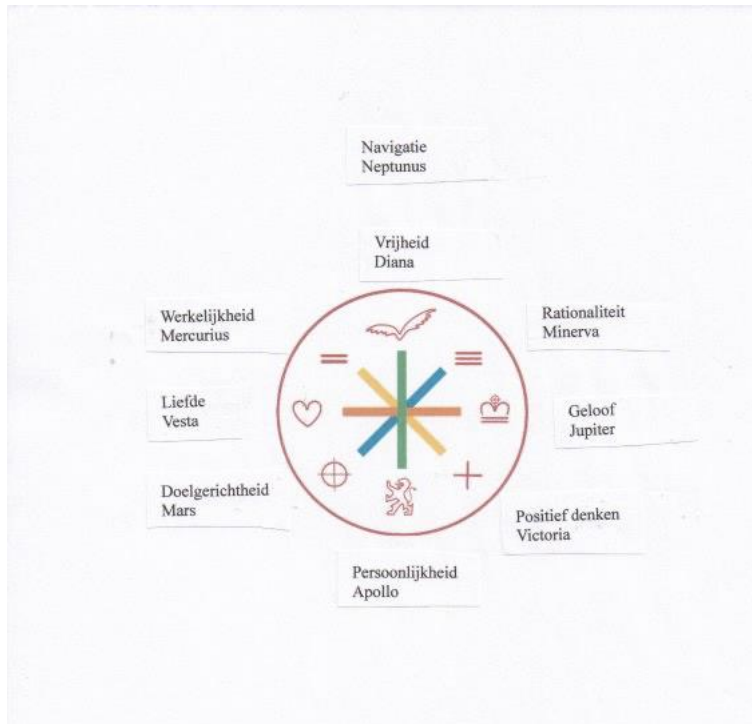

Eenvoudig Leefkompas

Ik heb een eenvoudig systeem ontwikkeld voor inspiratie en oriëntatie in de leefwereld: het 'Leefkompas'. In 40 jaar ontstaan, 25 jaar getest, het werkt.

Op het kompas zijn principes weergegeven met symbolen en met Romeinse goden, omdat die als veelzeggende symbolen kunnen worden opgevat.

Het eerste principe is **vrijheid**, symbolen een vogel en Diana, godin van de jacht. Sartre schreef: de mens is vrij. Als hij zegt dat hij dat niet is, is hij te kwader trouw. Een mens heeft het recht en de plicht zelf zijn leven te ontwerpen. Sommige wetenschappers zeggen dat de vrije wil niet bestaat omdat de natuur beheerst wordt door causaliteit. Als we denken zijn we vrij, zegt de filosoof Markus Gabriel.

Het tweede principe is **werkelijkheid**, symbolen een isgelykteken en Mercurius, boodschapper van de goden die ons helpt de werkelijkheid te begrijpen. Het principe van werkelijkheid betekent: realistisch zijn, werkzaam en trouw aan de waarheid. We kunnen de werkelijkheid alleen kennen door de menselijke geest. Husserl zegt: door de directe ervaring van de fenomenen. Heidegger: door ermee om te gaan. Gadamer: door de fenomenen te interpreteren. Descartes nam als uitgangspunt van zijn denken: ik denk dus ik ben. Al het andere liet hij buiten beschouwing. Daardoor houdt de wetenschap daar ook geen rekening mee. Husserl heeft er echter op gewezen dat aan de wetenschappelijke wereld een leefwereld voorafgaat.

Het derde principe is **liefde**, symbolen een hart en Vesta, godin van het huiselijke leven en het daarop gebaseerde bestaan van de staat. Dit principe staat voor de gedachten van Jezus die in vrijwel alle religieuze systemen voorkomen.

Het vierde principe is **doelgerichtheid**, symbolen een vizier en Mars, god van de oorlog, omdat doelgerichtheid een belangrijk militair principe is. Doelgerichtheid zorgt voor oriëntatie en effectiviteit.

Het vijfde principe is **persoonlijkheid**. Symbolen een leeuw en de god Apollo omdat boven de ingang van zijn tempel in Delphi stond: 'Ken uzelf'.

Het principe van persoonlijkheid betekent zelfkennis en zelfverwerkelijking.

Het zesde principe is **positief denken**, symbolen een plusteken en Victoria, godin van de overwinning.

Positief denken is in Amerika ontwikkeld. Bekende schrijvers zijn Napoleon Hill en Norman Peale. Napoleon Hill interviewde 30 succesvolle Amerikanen om erachter te komen wat hun succesfactoren waren. De belangrijkste factor bleek te zijn: een positieve instelling.

Het zevende principe is **geloof**, symbolen een kroon en de oppergod Jupiter. Een kroon, omdat Jezus geloof aanduidde met het koninkrijk.

Geloof wil alle menselijke vermogens gebruiken, niet alleen het denken. Met verhalen kan dit tot uitdrukking worden gebracht. De Bijbel is een bundel verhalen zoals alle religieuze boeken. Ze kunnen symbolisch worden opgevat.

Het achtste principe is **rationaliteit**, symbolen drie strepen en Minerva, godin van de wijsheid. Drie strepen omdat met een logische redenering uit twee stellingen een derde kan worden afgeleid.

Door rationaliteit kunnen problemen worden voorkomen en opgelost.

De psycholoog Albert Ellis schreef een gids voor rationeel leven.

Het negende principe is **navigatie**, symbolen het hele kompas en Neptunus, god van de zee. Navigatie is een goed model voor het vinden van de weg in het leven.

Bij navigatie moeten altijd drie vragen worden beantwoord:

1. Waar ben ik?
2. Waar wil ik naar toe?
3. Welke koers moet ik nemen om daar te komen?

Principes aan beide zijden van het kompas zijn verwant. Ze zijn verbonden met lijnen die een passende kleur hebben.

Hoe gebruik je het kompas? Je kunt het bekijken om te bedenken welke principes je in een concreet geval wilt gebruiken. Je kunt het kompas ook als orakel gebruiken zoals de Chinese I Tjing. Dan draai je het willekeurig en kijkt waar de naald blijft staan. Je kunt hiervoor een gewoon kompas gebruiken en de symbolen verbeelden.

Laren, 27 augustus 2023,
Tom van Nierop.